

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

№ .....23.....

20.01... 2015 г.

София

ДО
КАМАРА НА
СЛЕДОВАТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

На основание чл. 14, ал. 1 от Закона за Конституционен съд изпращам Ви препис от искането на тричленен състав на Върховния административен съд, шесто отделение за установяване противоконституционност на чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64/2007 г., последно изменение бр. 98/2014 г.) както и препис от Определението на съда по к.д. 13/2014 г. от ..януари 2015 г.

Дава Ви се възможност в 20-дневен срок, считано от получаване на настоящото писмо да представите писмено становище по делото.

Приложение: съгласно текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Д. Токушев

ИСКАНЕ

**от тричленен състав на Върховния административен съд, шесто
отделение
по адм. дело № 9188/2014 г.**

Уважаеми Госпожи и Господа Конституционни съдии,

Административно дело № 9188/2014 г. на Върховния административен съд, шесто отделение, е образувано по жалба на Радостин Димитров Радков, административен ръководител (председател) на Административен съд - София град срещу решението по т. 82 на протокол № 22 от заседанието на Висшия съдебен съвет, проведено на 29.05.2014 г., с което Висшият съдебен съвет е определил минималната натовареност на председателите на съдилищата и техните заместници при разпределяне на делата за разглеждане.

Характерът на акта, оспорен от председателя на Административен съд - София град, налага да се даде отговор на въпроса какъв орган по своята същност е Висшият съдебен съвет.

Конституционният съд на Република България все още не е дал еднозначен отговор на този въпрос. Така например, в мотивите на решение № 8 от 15.09.1994 г. по конст. д. № 9/1994 г. Конституционният съд е приел, че *"от неговите (на ВСС) правомощия става ясно, че не е правосъден, а висш административен орган, който осъществява ръководство на структурите на съдебната власт"*, а в мотивите към решение № 10 от 15.11.2011 г. по конст. д. № 6/2011 г. Конституционният съд приема друго: *"Висшият съдебен съвет пряко обслужва функционирането на съдебната система, а не я ръководи, каквато е например ролята на Министерския съвет в изпълнителната власт"*, след което Конституционният съд продължава: *"Той по Конституция няма управленски или ръководни правомощия по отношение съдиите, прокурорите и следователите, които са независими при изпълнение на функциите си от останалите две власти и от Висшия съдебен съвет, като контролът върху актовете им се осъществява от по-горната инстанция"*.

В първото от цитираните решения Конституционният съд подчертава, че *"правното положение, ролята и мястото на ВСС в системата на съдебната власт са установени в Конституцията"*.

Конституцията на Република България не дава легално определение на Висшия съдебен съвет като орган на публичната власт, но в чл. 130, ал. 6 изброява неговите функции така:

1. назначава, повишава, премества и освобождава от длъжност съдиите, прокурорите и следователите;
2. налага дисциплинарните наказания понижаване и освобождаване от длъжност на съдиите, прокурорите и следователите;
3. организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите;
4. приема проекта на бюджет на съдебната власт;
5. определя обхвата и структурата на годишните доклади по чл. 84, т. 16 (на Върховния касационен съд, на Върховния административен съд и на главния прокурор, внесени от ВСС, за прилагането на закона и за дейността на съдилищата, прокуратурата и разследващите органи).

Изброяването е окончателно и не включва организация на работата на съдебната власт и управление на дейността ѝ.

А според чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт (ЗСВ) Висшият съдебен съвет определя състава и организацията на работа на съдебната власт и осъществява управление на дейността ѝ, без да засяга независимостта на нейните органи. Това разрешение като че ли е възприето от Конституционния съд, който в решение № 9 от 03.07.2014 г. по конст. д. № 3/2014 г., приема, че *" по своя конституционен замисъл Висшият съдебен съвет е висш административен и кадрови орган, който организира работата и определя състава на съдебната власт (и) осъществява общо управление на дейността ѝ, без да засяга независимостта на съдебните, прокурорските и следствените органи"*. Решението е подписано с особено мнение от съдиите Стефка Стоева и Георги Ангелов, според които:

"Решението не дава отговор на два основни въпроса. Първият от тях е за същността на ВСС, за който противоречиво се твърди, че е "висш административен и кадрови орган" и същевременно, че "организира работата на съдебната власт" и "осъществява общо управление на дейността ѝ". Висшият съдебен съвет по Конституция е орган на съдебната власт, създаден да назначава и освобождава съдиите, прокурорите и следователите и да приема проекта на бюджет на съдебната власт и това са две от съществените гаранции за независимостта на съдебната власт. Висшият съдебен съвет не управлява и не ръководи съдебната власт, състояща се от отделни органи, които се управляват и ръководят по посочените в Конституцията и Закона за съдебната власт начини." (т. 4 от особеното мнение).

В теорията на публичната администрация едни автори приемат, че управлението на всяка организирана система се състои в упражняване на ръководни функции, които се извършват в определена логическа последователност и се състоят в планиране, организиране, ръководство и контрол на цялостната дейност на системата, а според други автори функциите по управление на всяка система в публичния сектор се състоят в стратегическо планиране, финансово управление и бюджетиране, насочени към изпълнението на приетата стратегия, управление на човешките ресурси и оценка на въздействието. Общото разбиране обаче несъмнено е, че управлението включва функции по ръководство и контрол на дейността.

Съдебната власт защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата (чл. 117, ал. 1 Конст.), чрез правораздаване, осъществявано от съдилищата по чл. 119 и чрез упражнявания от прокуратурата надзор за законност (чл. 127 Конст.). Следователно дейността на съдебната власт се изразява в нейните две основни функции - правораздаване и надзор за законност. При осъществяването на тези функции на съдебната

власт съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона (чл. 117, ал. 2, изр. 2-ро Конст.), чиито правни норми могат да бъдат материалноправни, процесуални или устройствени. А това означава, че всички въпроси по устройството, организацията на работата и управлението на дейността на съдебната власт и на нейните органи могат да бъдат решавани единствено от законодателната власт чрез приеманите от нея процесуални и устройствени закони за съдебната власт. Поради това в чл. 130, ал. 6 от Конституцията на Република България не са включени правомощия на Висшия съдебен съвет да организира и управлява правораздаването и надзора за законност, като дейност на съдебната власт.

По изложените съображения настоящият тричленен състав на Върховния административен съд, шесто отделение, счита, че чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт, в частта, с която възлага на Висшия съдебен съвет управлението на дейността на съдебната власт, противоречи на чл. 117, ал. 2, изречение първо и на чл. 130, ал. 6 от Конституцията, независимо от въведеното в него условие *"без да засяга независимостта на нейните органи"*.

Поради това и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България правим следното

ИСКАНЕ:

Да обявите за противоконституционен чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт, в частта *"осъществява управление на дейността й"*!

На основание чл. 18, ал. 2, т. 3 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд

ПРЕДЛАГАМЕ:

Да определите като заинтересувани следните институции и лица (НПО):

1. Висш съдебен съвет

Адрес: София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 12;

2. Върховен административен съд

Адрес: София 1301, бул. "Александър Стамболийски" № 18;

3. Върховен касационен съд

Адрес: София 1000, бул. „Витоша“ № 2;

4. Прокуратура на Република България

Адрес: София 1061, бул. „Витоша“ № 2;

5. Асоциация на българските административни съдии

Адрес: София, бул. "Александър Стамболийски" № 89, вх. В, офис на фирма "Спирал";

6. Съюз на съдиите в България

Адрес по съдебна регистрация: София 1040, бул. Драган Цанков, № 6;

Адрес на централния офис: София 1000, ул. Пиротска No 7, ет. 5;

7. Българска съдийска асоциация

Адрес по съдебна регистрация: София 1303, ул. „Пиротска № 37Б, ет. 2

8. Асоциация на прокурорите в България

Адрес: гр. София, ул. Алабин № 34, ет. 1

9. Камара на следователите в България

Адрес по съдебна регистрация: София 1797, ул. „Д-р Г.М. Димитров” № 42;

10. Български институт за правни инициативи

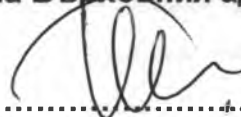
Адрес: София 1000, ул. Г.С.Раковски 132а, ет. 3;

11. Фондация Български адвокати за правата на човека

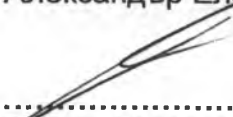
Адрес: София 1000, ул. "Ген. Й.Гурко" № 49 А, ет.3, ап.7;

С оглед на правилото по чл. 21, ал. 1, изречение първо от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд предоставяма на Вас да решите дали следва да бъдат определени като заинтересувани институциите и лицата, определени от Вас като такива по конст. д. № 6/2011 г. и по конст. д. № 3/2014 г.

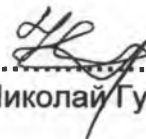
**Тричленен състав
На Върховния административен съд:**

.....
(съдия Александър Еленков)

.....
(съдия Георги Георгиев)

.....
(съдия Николай Гунчев)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 20 януари 2015 г.

Конституционният съд в състав:

Председател:

Димитър Токушев

Членове:

Благовест Пунев
Пламен Киров
Красен Стойчев
Цанка Цанкова
Стефка Стоева

Румен Ненков
Кети Маркова
Георги Ангелов
Борис Велчев
Гроздан Илиев

при участието на секретар-протоколита Мариана Георгиева разгледа в закрито заседание на 20 януари 2015 г. конституционно дело № 13/2014 г., докладвано от съдията Гроздан Илиев.

Производството пред Конституционния съд е с основание по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България.

Делото е образувано на четвърти декември 2014 г. по искане на тричленен състав на Върховния административен съд (ВАС), за установяване противоконституционност на чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 07.08.2007 г., последно изменение, бр. 98 от 28.11.2014 г.).

В хода на производството по адм. дело № 9188/2014 г. тричленният състав на ВАС, разглеждащ делото, е приел, че разпоредбата на чл. 16,

изречение второ от Закона за съдебната власт (ЗСВ) в частта, с която законът възлага на Висшия съдебен съвет (ВСС) управлението на дейността на съдебната власт, противоречи на чл. 117, ал. 2, изречение първо от Конституцията, който прогласява независимостта на съдебната власт от останалите власти. Гаранция за тази независимост е подчинението на съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите само на закона, когато осъществяват своите функции. Според съда разпоредбата на чл. 16 ЗСВ противоречи и на чл. 130, ал. 6 от Конституцията, защото конституционната разпоредба, уреждайки правомощията на ВСС, не включва и функциите по организацията на работа на съдебната власт и управлението на дейността ѝ. Според съдебния състав претендираната противоконституционност е налице независимо от въведеното с оспорения текст на чл. 16 ЗСВ условие, според което управлението на съдебната власт следва да се осъществява, без да се засяга независимостта на нейните органи.

Искането е направено по повод на конкретен правен спор, предмет на административното дело, по което тричленният състав на ВАС е сезиран с жалба от ръководителя на Административния съд - гр. София против решението от 29.05.2014 г., с което ВСС е определил минималната натовареност на председателите на съдилищата и техните заместници при разпределяне на делата, постъпващи за разглеждане. Произнасяйки се по приложимия закон, съдът е приел, че разпоредбата на чл. 16 ЗСВ в частта относно правомощието на ВСС да управлява дейността на съдебната власт е противоконституционна, поради което е спрял производството по делото и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията е сезирал Конституционния съд.

Конституционният съд съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС), за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Съдът е сезиран от тричленен състав на ВАС, който е легитимен субект на инициативата по чл. 150, ал. 2 от Конституцията. Съдът осъществява правораздавателната дейност по конкретни дела чрез съответен съдебен състав. Когато при разглеждане на конкретното дело съставът на ВАС установи противоречие между закон и Конституция, има право да сезира Конституционния съд с искане за установяване противоконституционността на закона. Това правомощие на съдебния състав се основава именно на разпоредбата на чл. 150, ал. 2 от Конституцията. В този смисъл е и трайната практика на Конституционния съд след произнасянето му с Определение № 1 от 1 юли 1997 г. по конституционно дело № 5/1997 г. по въпросите, свързани с определяне допустимостта на искането за установяване противоконституционност на закон в хипотезата на чл. 150, ал. 2 от Конституцията.

Останалите условия за допустимост на искането също са налице.

Конституционният съд е компетентен да се произнесе по направеното искане, тъй като съгласно чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията негов предмет е установяването на противоконституционност на разпоредбата на закон. В случая се претендира противоречие на чл. 16, изречение второ от ЗСВ с конституционни разпоредби, гарантиращи независимостта на съдебната власт при осъществяване на нейните функции. По този предмет Конституционният съд не се е произнасял с решение или определение, включително и по неговата допустимост, поради което не е налице и отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 5 ЗКС, която да изключва неговата допустимост в настоящото производство.

Искането е предявено в съгласие с изискването на чл. 17, ал. 1 и ал. 2 ЗКС – изготвено е в писмена форма с надлежно мотивирани фактически и правни съображения и след обнародване на оспорената разпоредба от ЗСВ.

Водим от горните съображения, Съдът приема, че искането е допустимо и следва да бъде разгледано по същество.

С оглед предмета на делото и на основание чл. 18, ал. 2 ЗКС като заинтересовани страни следва да бъдат конституирани:

Народното събрание, Министерският съвет, министърът на правосъдието, Върховният касационен съд, Върховният административен съд, главният прокурор, Висшият съдебен съвет, Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, Националната следствена служба, Висшият адвокатски съвет, Асоциацията на българските административни съдии, Съюзът на съдиите в България, Българската съдийска асоциация, Асоциацията на прокурорите в България, Камарата на следователите в България, Съюзът на юристите в България, Българската асоциация за европейско право, Институтът за модерна политика, Българският институт за правни инициативи, Фондация Български адвокати за правата на човека.

По изложените съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на тричленен състав на Върховния административен съд, за установяване противоконституционност на чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 07.08.2007 г., последно изменение, бр. 98 от 28.11.2014 г.) в частта „осъществява управление на дейността ѝ“.

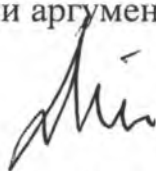
Конституира като заинтересовани страни по делото Народното събрание, Министерският съвет, министъра на правосъдието, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет, Националната следствена служба, Висшия адвокатски съвет, Асоциацията на българските административни съдии, Съюза на съдиите в България, Българската съдийска асоциация, Асоциацията на прокурорите в България,

Камарата на следователите в България, Съюза на юристите в България, Българската асоциация за европейско право, Института за модерна политика, Българския институт за правни инициативи, Фондация Български адвокати за правата на човека.

Препис от определението да се изпрати на заинтересованите страни с възможност в двадесетдневен срок да вземат становище по искането.

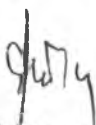
Препис от определението да се изпрати и на тричленния състав на Върховния административен съд, който в двадесетдневен срок може да представи допълнителни аргументи по искането си.

Председател:

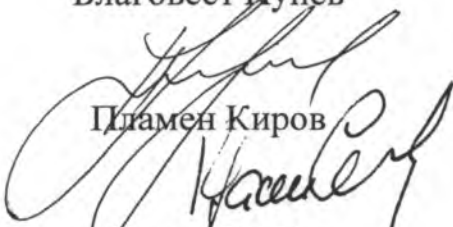

Димитър Токушев

Членове:

Благовест Пунев

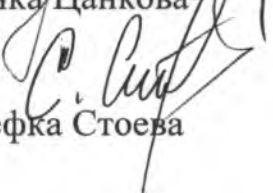
Пламен Киров

Красен Стойчев

Цанка Цанкова

Стефка Стоева

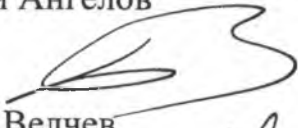
Румен Ненков

Кети Марков

Георги Ангелов

Борис Велчев

Гроздан Илиев